

Kayg? Duyarl?I???? ?ndeksi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kayg? Duyarl?I???? ?ndeksi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24506>

Özet

Kayg? Duyarl?l???? ?ndeksi (KDI), Ayva??k (2000) taraf?ndan Türkçe'ye uyarlamas? yap?lan psikometrik bir araçtır. Ölçek, bireylerin kayg? ile ilişkili bedensel duyuların (örneğin, kalp çarpıntısı, nefes darlığı) zararlı fiziksel, psikolojik veya sosyal sonuçlar? olaca??na dair inançlar?n? ve bu inançlardan kaynaklanan korkuyu ölçmektedir. Bu yap?, özellikle **kayg? bozukluklar?**, panik ataklar ve fobilerin etiolojisinde merkezi bir rol oynamaktadır. Uyarlama çalışması, ölçeğin Türk kültürüne uygunluğunu ve psikometrik açıdan güvenilirliğini ve geçerliğini kanıtlamayı amaçlamıştır.

Anahtar Kelimeler

Kayg? duyarlılığı, kayg? indeksi, psikometri, uyarlama, güvenilirlik, geçerlik.

Yazarlar

H. Belgin Ayva??k

Amaç

Kayg? Duyarl?l???? ?ndeksi'nin (KDI) temel amacı, bireylerin kayg?ya ilişkin bedensel duyulara karşı duyarlılık düzeylerini belirlemektir. Ölçek, bu duyuların olası olumsuz sonuçlarından duyulan korkunun yoğunluğunu ölçerek, özellikle panik bozukluklar? gibi klinik durumların risk de?erlendirmesi ve anlaşılması için önemli bir araç sağlamaktadır. Ayva??k (2000) taraf?ndan yapılan bu çalışmada, ölçeğin Türk popülasyonunda kullanılabilirliğini sağlamak üzere **geçerlik ve güvenilirlik** çalışmaları gerçekleştirilmeyi hedeflemiştir.

Yap?

Ölçeğin ölçtüğü temel psikolojik yap?, **Kayg? Duyarl?l????** (Anxiety Sensitivity) kavramıdır. Bu yap?, bilişsel bir eğilimi temsil eder ve kayg?ya eşlik eden somatik belirtilerin (örneğin, hızlı kalp atışı, baş dönmesi veya terleme) tehlikeli, kontrol edilemez veya zarar verici sonuçlara yol açacağına dair endişeleri içerir. Kayg? duyarlılığı yüksek olan bireyler, bu bedensel de?işimleri felaketleştirme eğilimindedirler. KDI, bu yapıyı tek bir genel faktör altında toplam 16 madde ile de?erlendirmektedir.

Geçerlik

Kayg? Duyarl?l???? ?ndeksi'nin yapı geçerliği, faktör analizi yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. Yapılan analizlerde, ölçek maddelerinin kuramsal olarak ölçmesi beklenen yapıyı ne ölçüde temsil ettiği araştırılmıştır. Sonuçlar, ölçeğin güçlü bir tek boyutlu yapıya sahip olduğunu işaret

etmi?tir, bu da KDI'n?n T?rk k?lt?r?nde kayg? duyarl?l???n? tutarl? bir ?ekilde ?lçt?ünü g?stermektedir.

G?venirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek amac?yla **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplanm???r. KDI için hesaplanan Cronbach Alfa katsay?s? 0.82 olarak bulunmu?tur. Psikometrik standartlara g?re bu de?er, ölçe?in maddeleri aras?nda y?ksek d?zeyde bir iç tutarl?lk oldu?unu ve ölçe?in g?venilir bir ölç?m arac? olarak kullan?labilece?ini g?stermektedir.

Fakt?r Analizi

Fakt?r analizi, ölçe?in yap?s?sal ?zelliklerini ortaya koymak için kritik ?neme sahiptir. Çal???mada **Varimax rotasyonu** uygulanm???r. Ba?lang?çta d?rt fakt?r?n ortaya ç?kmas?na ra?men, daha detayl? incelemede bu d?rt fakt?r?n tek bir bask?n fakt?re y?klendi?i g?r?lm?t?r. Bu tek fakt?r, Kayg? Duyarl?l??? yap?s?n? temsil etmektedir. Bu tek fakt?r?n ?zde?eri (eigenvalue) 2.08 olup, toplam varyans?n %52.17'sini aç?klad??? tespit edilmi?tir. Bu bulgu, T?rk versiyonunun g?çlü bir ?ekilde tek boyutlu bir yap?y? destekledi?ini g?stermektedir.

Araç

Test Çe?idi: Uyarlama

Format: Kayg? Duyarl?l??? ?ndeksi toplam 16 maddeden olu?ur ve tek bir alt boyutu ölçer.

Mevcut Diller: T?rkçe (Uyarlama)

Pop?lasyon Grubu: Yeti?kin Pop?lasyonu

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Genel olarak ?niversite ?rencileri ve yeti?kinler ?zerinde uygulan?)

Pop?lasyon Detaylar?: Orijinal çal???mada detayl? pop?lasyon bilgisi belirtilmemi?tir.

Test Metodolojisi: ?zbildirim ölçe?i. Derecelendirme, 5'li **Likert ölçe?i** format?nda yap?lmaktad?r (0= Çok Az - 4=Çok Fazla).

Anahtar Kelimeler

Kayg?, psikolojik de?erlendirme, Likert ölçe?i, psikometrik ?zellikler, tek fakt?rl? yap?, panik bozukluk.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: H. Belgin Ayva??k

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut De?il

Kurum E-posta Adresleri: abelgin@metu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Mevcut De?il

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Kayg? Duyarl?l??? ?ndeksi'nin Türkçe uyarlama çal??mas? 2000 y?l?nda yay?nlanm??t?. Ölçe?in kullan?m izinleri ve olası ücretlendirmesi için sorumlu yazar H. Belgin Ayva??k ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na buradan eri?ilebilir: [kaygi-duyarlilik-indeksi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Ayva??k, H. B. (2000). Kayg? duyarl??? indeksi: Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *Türk Psikoloji Dergisi*, 15(46), 43-57.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: turkpsikolojidergisi.com

Kayg? Duyarl?l??? ?ndeksi Maddeleri

Kayg? Duyarl?l??? ?ndeksi, tek alt boyut ve toplam 16 maddeden olu?maktadır. Derecelendirme 5'li Likert ölçe?i (0= Çok Az - 4=Çok Fazla) üzerinden yap?lmaktadır. A?a??da örnek bir madde sunulmu?tur:

Kalp Çarp?nt?s? hissetmek beni korkutur.